

Det kongelige olje- og energidepartement
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Oslo 8. april 2020

Okla vindkraftverk – La Naturen Leve påklager vedtak om utsatt frist for idriftsetting 24. mars 2020

OED bekreftet konsesjonen om vindkraftverket på Stad 12. juni 2015. 4. mars 2020, nesten 5 år senere, søkes det om utsatt frist for idriftsetting fra 31. desember 2020 til 31. desember 2021.

NVE bekrefter utsetting 24. mars 2020, og viser til at «NVE har hatt som fast praksis å gi forlengta frist for idriftsetting av vindkraftverk fram til og med 31.12.2021. Dette er i tråd med eit brev NVE sendte ut til alle konsesjonærar den 27.11.2019. NVE har dermed ikkje funne det naudsynt å senda søknaden på høyring.»

Et av formålene med nasjonalrammen for vindkraft på land var å dempe konflikter.

I forbindelse med nasjonalrammen for vindkraft på land er det presisert både i bestillingen fra OED 9. februar 2017 og i NVE sin metodebeskrivelse at et viktig formål er å dempe konflikter.

Det er derfor av interesse å se nærmere på brevet fra NVE 27. november 2019.

I brevet 27. november 2019 vises det til Stortingsmelding 25 (2015-2016) om kraft i endring. «Urealiserte vindkraftkonsesjoner båndlegger areal i kommunene. Det kan stå i veien for annen lønnsom samfunnsutvikling, og vil i en del tilfeller kunne bidra til at lokale konflikter opprettholdes.»

La Naturen Leve viser til «Sammenfatning av høringsuttalelser» som er vedlagt vår klage. Det er ikke noe i sammenfatningen som bekrefter eller sannsynliggjør at utbygger har benyttet den lange tiden som har gått fra konsesjonen ble gitt til å dempe eller redusere konflikter.

For eksempel gir en av naboene uttrykk for at de vil kreve erstatning dersom de blir berørt av støy. En annen nabo viser til at entreprenørene er av den oppfatning at høyden på fyllingene kommer til å bli vesentlig større.

La Naturen Leve viser også til Fylkesmannen i Vestland som er av den oppfatning at de delene av MTA og detaljplan som gjelder forhold knyttet til plante- og dyreliv ser ut til å være basert på rapport fra 2013. Rapporten hevdes å ha store faglige mangler og er på flere områder feilaktig og villedende. Det burde være unødvendig å påpeke at tiltakshaver har hatt rikelig med tid til å fremskaffe oppdaterte rapporter om dette viktige temaet.

Dette burde være spesielt viktig for et vindkraftverk som er tenkt etablert i et område NVE selv har utelatt fra nasjonalrammen for vindkraft på land.

I sammenfatningen påpekes det også at tiltakshaver ikke har komplette og fullstendige grunneierlister. Dette er noe departementet ikke på noen måte må akseptere. For det første er det tiltakshaver sitt ansvar å sørge for at de forholder seg til de som faktisk er grunneiere i alle faser av prosjektet. For det andre bør det være en selvfølge at NVE forsikrer seg om at tiltakshaver har slike rutiner.

La Naturen Leve viser også til side 2 i sammenfatningen, og lurte på om det er inngått skriftlige signerte avtaler med alle grunneierne.

Behov for kraften

I intervju 15. juni 2019 understreket olje- og energiministeren at to forhold skal være avgjørende for utbygging av lønnsom vindkraft: Prosjektene skal ha lokal støtte og det skal være behov for kraften.

I dette tilfellet er det ikke behov for kraften. Sogn og Fjordane er landets tredje største kraftfylke, og produserer i et normalår ca. 17 TWh kraft. Av dette forbrukes ca. 7 TWh i næringsliv og private husholdninger innenfor fylket. De resterende 10 TWh som eksporteres ut av fylket er om lag samme størrelse som årlig eksporteres ut av Norge.

Estimert årlig produksjon i vindkraftverket er 70 GWh. Okla vindkraftverk er dermed å anse som et lite anlegg, og det er ikke behov for kraften som er planlagt produsert på Stad. Det er heller ingen sammenheng mellom størrelsen på produsert kraft og naturødeleggelsene.

Lokal forankring

Det vises også til vassdrags- og energidirektørens foredrag på NVE's vindkraftdager 3. juni 2019. Det ble her fremhevet at NVE vil ha økt lokal forankring når vindkraftanlegg bygges.

I brevet 27. november 2019 skriver NVE blant annet følgende: «At tiltakshaver har ventet med realisering, skal ikke gå på bekostning av lokal og regional medvirkning i prosessen og kvaliteten på arbeidet.» La Naturen Leve deler denne oppfatning.

I møte i «Utval for areal og eigedom» i Stad kommune 10. mars 2020 er det vist til et brev fra ordfører Alfred Bjørlo til olje- og energidepartementet 23. februar 2020; før Falck Renewables søker om og får innfridd utsatt idriftsettelse. I brevet anmodes det om et møte med departementet for å bli oppdatert på status for vindkraftverket. Det vises også til et brev i oktober 2019 fra daværende Selje kommune til NVE. Under henvisning til at det er nye opplysninger i saken ber Selje kommune om at NVE vurderer konsesjonssaken på nytt.

La Naturen Leve konstaterer også at det er betydelig lokal motstand mot prosjektet.

Manglende interesse for å etterkomme lokalsamfunnets ønsker i sentrale forhold bidrar til å svekke den lokale forankring.

I sammenfatning av høringsuttalelser fremgår det i siste avsnitt på side 3 at tiltakshaver begrunner mangel på informasjon eller sen informasjon med at det er gjennomført et adresseprosjekt i Norge, men at det i Selje kommune fortsatt mangler veinavn og husnummer.

Dette er noe departementet ikke på noen måte må akseptere. Det bør være nødvendig å presisere at det er utbygger sitt fulle og hele ansvar å innrette seg etter rutinene som gjelder i den kommune man ønsker å bygge vindkraftverk.

Økonomiske konsekvenser av å ikke utsette frist for idriftsettelse

NVE avslutter brevet 24. mars 2020 med å konstatere at tiltakshaver selv har hatt ansvar for tilstrekkelig fremdrift innenfor de frister de har fått. La Naturen Leve deler denne oppfatning.

Falck Renewables viser i søknaden om utsatt idriftsettelse til at det er inngått kontrakter om turbinleveranser og grunnarbeider.

La Naturen Leve minner om at Falck Renewables driver for egen regning og risiko. Konesjonen ble stadfestet i 2015, og Falck Renewables har hatt rikelig med tid til å ferdigstille anlegget, slik at det ikke er nødvendig med utsatt frist for idriftsettelse.

Nasjonal ramme for vindkraft på land

I nasjonal ramme for vindkraft som ble overlevert fra NVE til OED 1. april er den delen av Stad kommune hvor planområdet er lokalisert utelatt av NVE. Det er derfor ikke utarbeidet eksklusjonskart for denne delen av kommunen.

Det er altså av nasjonal betydning at det ikke kommer vindkraft på Stad.

Konklusjon

La Naturen Leve er av den oppfatning at intensjonene i nasjonal ramme for vindkraft på land ikke er innfridd. Vi er også av den oppfatning at forutsetningene i brevet 27. november 2019 ikke er oppfylt.

Det er derfor gode grunner til å ikke innvilge søknaden om utsatt idriftsettelse for Okla vindkraftverk.

La Naturen Leve anbefaler OED om å omgjøre vedtaket og ikke gi utsatt idriftsettelse.

Vennlig hilsen
La Naturen Leve

Marino J. Ask
Styreleder

Inger Leirvåg
Styremedlem

Kopi: Stad kommune

Vedlegg: Sammenfatning av høringsuttalelser